

AYAKKABI TASARIM VE ÜRETİMİ TEKNİKLERİ

TANIM

Ayakkabı tasarım ve üretimi tekniklerini kullanarak ayakkabı üreten kurum ve kuruluşlar ile kendi adına çalıştığı işletmede kesim, saya, montaj, finisaj, kalite kontrol ve üretim planlaması yapan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Standart üretim ve sipariş üzerine uygulanabilir ve kullanılabilir nitelikte ayakkabı tasarımı yapar,
- Ayakkabı modeli geliştirir,
- Ayakkabı sektörünün ihtiyaçları ve müşteri talepleri doğrultusunda, ayak sağlığı ve ayak anatomisine uygun ve özgün ayakkabı tasarımı yapar,
- Tasarımını teknik çizim, slayt ve analizler ile ifade eder, gerektiğinde sunum yapar,
- Bilgisayarda 2 ve 3 boyutlu ıstampa (karton model örneği) oluşturur,
- El veya bilgisayar desteğiyle çizdiği modelin ıstampalarını çıkarır veya hazırlanmasına nezaret eder,
- Üretilecek ayakkabıya uygun malzemeyi (deri, keten, kadife, renk, aksesuar vb.) özelliklerini tanıyarak belirler,
- Kalite kontrol ve üretim planlaması yapar,
- Tasarım aşamasından ilk numune üretimi aşamasına kadar geçen süreçte üretimin tasarıma uygunluğunu kontrol eder,
- Farklı kullanım amaçlarına yönelik (yaz-kış, erkek, kadın, çocuk, spor, ortopedik) ayakkabı koleksiyonları hazırlar,
- Çalıştığı firma adına veya kişisel olarak sektörel fuarlara katılır,
- İşçi sağlığı ve iş güvenliği, iş ve insan ilişkileri ile işletmecilikle ilgili gerekli çalışmaları yapar,
- Satış sonrası geri bildirim ve müşteri memnuniyeti çalışmalarını organize eder,
- Kesim, saya, montaj ve finisaj yapan elemanlara teknik uygulama ve uygulama desteği sağlar,
- Ürün tanıtım ve pazarlama çalışmaları yapar.
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ, GEREÇ VE EKİPMAN

- Resim malzemeleri (kağıt, kalem,silgi),
- Çizim malzemeleri (cetvel,şablonlar, rapido kalem),
- Bilgisayar, yazıcı, tarayıcı, projeksiyon, cd, flash,
- Bilgisayarlı ayakkabı tasarım-çizim programları (shoemaker, shoemaster, lectra, shoecad),
- Maket-kesim bıçağı,
- Tasarım-çizim masası,
- Çeşitli boya ve fırçalar,
- Mesleğe ait diğer araç ve gereçler.

AYAKKABI TASARIM VE ÜRETİMİ TEKNİKLERİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Ayakkabı Tasarım ve Üretimi Teknikeri olmak isteyenlerin,

- Şekil ve uzay ilişkileri yeteneği gelişmiş,
 - Tasarım ve resim yeteneği olan,
 - Renk ve şekilleri ayırt edebilen,
 - El ve gözlerini eşgüdümle kullanabilen,
 - Estetik beğeni sahibi ve sanatsal alanlara ilgili,
 - Araştırmacı ve hayal gücü gelişmiş,
 - Yaratıcı, yeniliklere ilgi duyan,
 - Titiz, sabırlı ve düzenli çalışabilen,
 - İnsanlarla iyi iletişim kurabilen
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Ayakkabı Tasarım ve Üretimi Teknikerleri görevlerini yaparken bireysel olarak çalışabilecekleri gibi ekip halinde de çalışabilirler. Ayakkabı üreten fabrika ve işletmelerde, tasarım stüdyolarında, büro ve atölyelerde çalışırlar. Genellikle kapalı, ferah ve aydınlık ortamlarda çalışırlar. Bilgisayar ve elle çizim ve tasarım işlemlerini yürütürler. Yaratıcılık meslekte başarıyı artıran bir özelliktir.

Atölye ve imalat ortamları değişik ayakkabı üretim evrelerinde kullanılan kesim presi, saya makineleri, monte makineleri, şoklama makineleri, sıcak ve soğuk presler vb. makineler kullanıldığından gürültülü, deri, yapıştırıcı türü ayakkabı yapımında kullanılan malzemeler nedeniyle de sıcak ve rahatsız edici koku içerebilir.

Çalışırken; yöneticiler, ayakkabı teknisyenleri, ayakkabı imalat işçileri, müşteriler ve meslektaşlarıyla iletişim halindedirler.

AYAKKABI TASARIM VE ÜRETİMİ TEKNİKERİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi; üniversitelere bağlı Meslek Yüksekokullarının Ayakkabı Tasarım ve Üretimi bölümünde verilmektedir.

Mesleğin eğitimi ayrıca; üniversitelere bağlı fakültelerde lisans düzeyinde “Ayakkabı Tasarım ve Üretimi” programlarında da verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitimine girebilmek için,

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS (Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak
- Meslek liselerinin, YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda belirtilen bölümlerden mezun olanlar “Ayakkabı Tasarım ve Üretimi” ön lisans programlarına geçerken ek puan almaktadırlar.

EĞİTİM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi 2 yıldır. Eğitim süresince; Ayak Sağlığı ve Biyomekaniği, Ayakkabı Tasarımı, Ayakkabı Hatları ve İmalat Kontrolü, Ayakkabı Üretim Teknolojisi, Ayakkabı Teknikerliğine Giriş, Deri Üretim Teknolojisi, Tasarım gibi mesleki dersler ağırlıklı olmak üzere genel kültür dersleri de alınmaktadır.

Eğitim sürecinde staj yapma zorunluluğu vardır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Eğitimi başarı ile tamamlayanlara “Ön Lisans” diploması verilir.

AYAKKABI TASARIM VE ÜRETİMİ TEKNİKLERİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Ayakkabı Tasarım ve Üretimi Teknikerleri ayakkabı ve yan sanayi işletmelerinde AR-GE, ürün tasarımı, ıstampa çıkarma, planlama, kesim, saya, monte bölümü sorumlusu ve yöneticisi, satın alma departmanlarında yetkili olarak istihdam edilirler. Ayakkabı sektöründe büyük işletmelere saya ile ilgili fason işler yapabilir. Ayrıca kesim, saya ve ayakkabı üretimi konusunda kendi iş yerlerini açabilirler. Ayakkabı sektöründe, özgün bir bakışla insanımızın ayak sağlığına ve anatomik özelliklerine uygun tasarımların geliştirilmesi için ayakkabı tasarımcılarına ihtiyaç duyulmaktadır. Sektör, insan giyiminin vazgeçilmez bir parçasını üretmektedir. Giyim ürünleri üreten diğer sektörler gibi moda ile etkileşim içindedir. Bu nedenle tasarım ve yaratıcılık, sektör için vazgeçilmez işlevlerdir. Katma değeri yüksek ürünün moda ve/veya markalı olma zorunluluğu, tasarım ve yaratıcılığı öne çıkarmaktadır.

Ayakkabı işletmelerinin çoğunluğu İstanbul ve İzmir'de yoğunlaşmıştır. Üretici işletmelerin yaklaşık %50'si İstanbul'da faaliyet göstermektedir. İzmir, Konya, Bursa, Ankara, Gaziantep, Manisa, Denizli Adana, Malatya ve Çorum (İskilip) ayakkabı üretiminin yapıldığı diğer önemli şehirlerdir. İstanbul, İzmir, Konya, Adana, Gaziantep, Bursa gibi ayakkabı sektörünün yoğun olduğu illerde tasarımcılara daha çok ihtiyaç duyulmaktadır.

Vizyonu ve misyonu olan, çalışma sabrı ve azmi yüksek, işine ve mesleğin gerektirdiği özelliklere sahip, araştırmacı, insan ilişkilerinde başarılı ve girişimci olanlar ayakkabı sektörü ve deri, tekstil gibi yakın sektörlerde iş bulmakta zorluk çekmeyeceklerdir. Kişiler kendi tasarım ve üretim atölyelerini de kurabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Öğrenciler eğitimleri süresince Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'nün vermiş olduğu öğrenim kredisinden ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler. Ayrıca, çeşitli resmi ve özel kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Eğitim sonrası asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişmektedir.

Ücret düzeyi çalışanın girişimciliğine, tasarım ve koleksiyonlarının tutulma ve uygulanmasına bağlı olarak giderek yükselebilmektedir.

AYAKKABI TASARIM VE ÜRETİMİ TEKNİKERİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Ayakkabı Tasarım ve Üretimi önlisans programını başarıyla tamamlayan öğrenciler, “Lisans Öğrenimine Dikey Geçiş Sınavında (DGS)” başarılı oldukları takdirde kılavuzda belirtilen programlara kontenjan dâhilinde dikey geçiş yapabilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

İş hayatındaki mesleki bilgi ve tecrübelerine göre üst görevlere yükselme olanağına sahiptir.

BENZER MESLEKLER

- Moda Tasarımcısı,
- Endüstri Ürünleri Tasarımcısı,
- Bilgisayar Destekli Tasarım Teknikeri,
- Ayakkabı Teknisyeni,
- Ayakkabı Yapımcısı.

AYAKKABI TASARIM VE ÜRETİMİ TEKNİKERİ

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- 3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu,
- TC Milli Eğitim Bakanlığı MEĞEP Tanıtım Modülü, Ankara-2006 Kitabı,
- Konya Ayakkabıcılar Odası Başkanlığı,
- YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu,
- Uluslararası Standard Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Konya Ticaret Odası Ayakkabı Sektör Raporu-2007,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası <https://www.iskur.gov.tr>
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.